

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	ISTORIE
1.3 Departamentul	Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii	Științele antichității, medievistică, arheologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Geneza societăților complexe / Emergence of of complex societies						
2.2 Titularul cursului	Prof.univ.dr. Căpiță Carol						
2.3 Titularul seminarului	Prof.univ.dr. Căpiță Carol						
2.4 An de studiu	I	2.5. Semestru	2	2.6. Tip de evaluare	V	2.7 Regimul disciplinei	DOP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru alocate activităților didactice)

3.1 Nr. ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2
3.4 Total ore în planul de învățământ	56	Din care: 3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28
Distribuția fondului de timp:					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități:					

3.7 Total ore studiu individual	84
3.8 Total ore pe semestru	140
3.9 Numărul de credite	7

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Analiza documentației arheologice; Analiza surselor de antropologie culturală; Identificarea, ordonarea, selectarea și ierarhizarea dovezilor arheologice utilizate în susținerea unor puncte de vedere și teorii din literatura de specialitate ; Evaluarea veridicității și validității teoriilor formulate cu privire la factorii care au influențat apariția societăților complexe.</p>
Competențe transversale	<p>Gândire critică; Construcția unui demers investigativ pe o temă (cu bibliografie) dată; Formularea de judecăți de valoare cu privire la ipoteze de lucru și teorii din literatura de specialitate ; Elaborarea unui demers de documentare pe o temă legată de tema disertației propusă ; Redactarea și susținerea cu argumente și dovezi a unui punct de vedere cu privire la o problemă de cercetare .</p>

--	--

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Analiza fenomenelor de tranziție din preistorie și apariția complexității socio-economice și politice.
7.2 Obiectivele specifice	Familiarizarea studenților cu problematica antropologiei economice a comunităților preistorice; Familiarizarea studenților cu problematica antropologiei politice a societăților pre-statale.

8. Conținuturi

8.1 Curs		Metode de predare	Observații
1	Introducere. Semnificația și importanța temei în ansamblul cercetărilor de preistorie.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
2	Delimitări conceptuale și terminologice /	“	
3	Istoricul cercetării – „crearea” societății preistorice și teoriile complexității.		
4	Relația mediului natural cu societățile în homeostază și cu cele în echilibru dinamic.	“	
5	Mecanismele economice ale genezei societăților complexe (1) – mecanisme ale intensificării.	“	
6	Studiu de caz – „revoluția neolitică”		
7	Mecanismele economice ale genezei societăților complexe (2) – schimbul la mare distanță.	“	
8	Mecanismele sociale ale genezei societăților complexe (1) – teorii evoluționiste.	“	
9	Mecanismele sociale ale genezei societăților complexe (2) – teorii procesualiste și post-procesualiste.	“	
10	Mecanismele ideologice ale genezei societăților complexe (1) – de la societăți egalitare la șefii.	“	
11	Mecanismele ideologice ale genezei societăților complexe (2) – de la șefii la formule centralizate de autoritate.	“	

12	Studiu de caz – „Fürstengräber“ în spațiul european.	“	
13	Agregarea spațiului politic la sfârșitul preistoriei.	“	
14	Studiu de caz – regalitatea miceniană în contextul Mediteranei de Est.	“	
<p>Bibliografie selectivă:</p> <p>D. G. Anderson, K. A. Maasch, D. H. Sandweiss (Eds.), <i>Climate Change and Cultural Dynamics. A Global Perspective on Mid-Holocene Transitions</i>, Academic Press, London, 2007</p> <p>T. Ingold, <i>The Perception of the Environment. Essays on livelihood, dwelling and skill</i>, Routledge, London & New York, 2000</p> <p>C. W. Cowan, P. J. Watson (Eds.), <i>The origins of agriculture: an international perspective</i>, The University of Alabama Press, Tuscaloosa, 2006</p> <p>C. D. Dillian & C. L. White (Eds.), <i>Trade and Exchange. Archaeological Studies from History and Prehistory</i>, Springer, New York, 2010</p> <p>S.-G. Kolm, <i>Reciprocity. An Economics of Social Relations</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2008</p> <p>S. J. Mithen, <i>Thoughtful foragers. A study of prehistoric decision making</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 1990</p> <p>R. W. Redding, <i>A General Explanation of Subsistence Change: From Hunting and Gathering to Food Production</i>, JAA 7/1988</p> <p>B. K. Hanks & K. M. Linduff (Eds.), <i>Social Complexity in Prehistoric Eurasia. Monuments, Metals and Mobility</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2009</p> <p>K. Kristiansen & T. B. Larsson, <i>The Rise of Bronze Age Society. Travels, Transmissions and Transformations</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2005</p> <p>M. Shanks & C. Tilley, <i>Social Theory and Archaeology</i>, University of New Mexico Press, Albuquerque, 1987</p>			
8.2 Seminar			
1	Introducere. Analiza teoriilor formulate în secolele XIX-XX cu privire la structurile economice și socio-politice din preistorie.	Lucrări și prezentări individuale, analiza surselor, dezbateri	
2	Conceptele de complexitate, tranziție, elite, intensificare, economie primitivă, trib, șefie acefală.	“	
3	Interpretare și realitate în analiza societăților tradiționale: de la modelul societăților marginale la societățile de afluență.	“	
4	Studiu de caz – impactul mediului asupra comunităților preistorice.	“	
5	Etapile apariției economiilor productive. Studiu de caz – apariția agriculturii și a creșterii animalelor.	“	
6	Fenomenul de neolitizare în spațiul balcanic.	“	
7	Rolul bunurilor simbolice. Studiu de caz – kula și potlatch.	“	

8	Studiu de caz – Çatal Huyuk.	“	
9	Analiza teoriilor cu privire la evoluțiile structurilor politice (1). E. E. Evans-Pritchard, E. R. Service și S. Tax.	“	
10	Analiza teoriilor cu privire la evoluțiile structurilor politice (2). T. Earle, T. Ingold.	“	
11	Studiu de caz – societățile pacifice.	“	
12	Studiu de caz – bunurile de prestigiu.	“	
13	Studiu de caz – modalități de reprezentare vizuală a autorității.	“	
14	Înloc de concluzie – căi viitoare de analiză a complexității sociale.	“	
Bibliografie selectivă 1. Bibliografia selectivă a cursului 2. Bibliografiile specifice temelor de lucru individual, stabilite în mod personalizat.			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile și competențele luate în considerare sunt în acord cu evoluțiile teoretice din domeniu și cu metodologiile curente de cercetare în domeniu. În raport cu așteptările asociațiilor profesionale și a potențialilor angajatori, cursul ia în considerare o dimensiune multidisciplinară, asociind elemente tradiționale (informațiile arheologice) cu elemente mai puțin luate în considerare până acum (abordări din domeniul antropologiei culturale), dar și cu abordări venite din alte direcții (istorie economică, istoriografie, arheologie teoretică). Din perspectiva studiilor de patrimoniu, cursul ia în considerare elemente de patrimoniu intangibil.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în notă
10.4 Curs	Participarea la dezbateri pe baza bibliografiei indicate; Formularea de opinii bazate pe dovezi și argumente; Prezența – min. 75%.	Orală Conversație euristică; Frecvența participării la curs.	50 %

10.5 Seminar / laborator	Participarea la dezbateri pe baza bibliografiei indicate; Formularea de opinii bazate pe dovezi; Formularea de argumente în favoarea propriei poziții epistemice în raport cu tema de dezbateri; Referat prezentat.	Orală; Conversație euristică; Analiza referatului prezentat.	50 %
10.6 Standard minim de performanță:			
Cel puțin 75 % prezență la curs și seminar, cel puțin o intervenție la curs, referat pe o temă dată acceptat.			

Data completării

Semnătura titularului

16.02.2025